

‘Zet de samenwerking jaarlijks op de agenda’

Soms lijkt een oudercommissie een noodzakelijk kwaad. Helemaal wanneer ouders zich gaan bemoeien met zaken die hen niet aangaan. Hoe los je dat op? En –nog belangrijker– hoe zorg je voor een goede samenwerking met jouw oudercommissie? Die vragen stonden centraal bij de bdKO-Parenticom workshop ‘Stel je focus scherp met de oudercommissie’.

Ze willen zelfs inzage in onze contracten, merkt één van de directeur-bestuurders wat korzelig op tijdens de voorstelronde. Haar oudercommissie is wel heel kritisch en dat kost nogal wat tijd. Een ander meldt dat in één van haar oudercommissies ooit een hygiënelaborant zat die ongevraagd monsters afnam in elk hoekje en verklaarde dat het kinderdagverblijf te vies zou zijn. Weer een ander laat weten dat sommige leden van haar oudercommissie hun eigen ideeën over voeding en pedagogiek er proberen door te drukken. Bij sommige aanwezige directeuren en

regiomanagers loopt de samenwerking met de oudercommissie in hun kinderopvangorganisatie dus niet helemaal soepel. Bij het aanhoren van de verhalen stipt workshopleider Nicole van Asten van Parenticom (een organisatie die communicatietrainingen geeft in de kinderopvang en het basisonderwijs) meteen de belangrijkste les van de middag aan. ‘De winst zit vaak in het tweerichtingsverkeer en het zoeken van een optimale samenwerking’, stelt ze.

Eén van de deelnemers vertelt hoe die visie haar heeft geholpen het afgelopen jaar. In plaats van de nieuwe tarieven zomaar neer te leggen bij de oudercommissie, heeft ze hen door de hele berekening geloodst. Ze legde uit welke investeringen gedaan moesten worden, vertelde over de redenen daarvoor en de kosten en gaf hen de kans om vragen te stellen. Die transparantie zorgde ervoor dat haar oudercommissie heel goed begreep waarom de tariefstijging nodig was. Nicole van Asten snapt dat idee. ‘Je moet ervoor zorgen dat een oudercommissie zich gehoord voelt. Neem ze mee in je gedachtegang, dan wordt de communicatie gemakkelijker.’

Juiste toon

Je eigen houding daarbij is cruciaal, vindt ze. ‘Want hoe ga je een gesprek in over de prijs met ze? Is dat anders dan als je met ze spreekt over bijvoorbeeld het jaarlijkse feest? Denk je op voorhand al dat het een zwaar en lastig gesprek gaat worden? Zo ja, wees je dan bewust van die houding. En probeer zo open mogelijk zo’n gesprek over tarieven in te stappen, dat kan er al voor zorgen dat het minder dramatisch wordt.’ Willy Verweij van Kidswereld in Weesp merkt het alleen al aan haar eigen zuchtende toon als ze aan de tariefgesprekken met de oudercommissie denkt. ‘Het lijkt mij wel interessant om eens te kijken of ik zo’n gesprek ook met een ander

gevoel in kan gaan. Ik realiseer het mij weer dat je 80 % van de regie in handen hebt.'

Deelnemer en bdKO-voorzitter Johan Vriesema van Floreokids in Leiden en omgeving gelooft dat het essentieel is om duidelijke kaders te maken. 'Niet alles moet ter discussie gesteld kunnen worden. Anders ben je een halve dag per week bezig met de oudercommissie. Dat wil ik niet. Daarom hebben wij een duidelijke briefing naar bijvoorbeeld nieuwe leden over hun precieze taken.'

De belangrijkste rol van een oudercommissie is de rol van kwaliteitsbewaker. In die rol vertegenwoordigen ze alle ouders, oefenen adviesrecht uit, zijn ze het aanspreekpunt voor ouders en informeren ze ouders actief. Volgens Nicole van Asten is het belangrijk om heldere kaders in taken, rollen, communicatielijnen en verwachtingen af te stemmen. 'Bepaal samen wat waar en wanneer wel en niet besproken wordt en met wie. Zet de wijze van samenwerking ieder jaar op de agenda.'

Instructie geven

Om te demonstren hoe moeilijk het kan zijn om op een goede manier te communiceren, start Nicole van Asten een opdracht. Alle deelnemers moeten hun stoel omdraaien. Johan Vriesema krijgt twee tekeningen voor zich. Hij moet het beeld zo omschrijven dat de rest van de deelnemers het zo goed mogelijk kunnen natekenen. Bij de eerste tekening mag niemand vragen stellen, bij de tweede wel. Wat blijkt? Vooral de tweede tekening is goed nagemaakt. Bij de eerste zijn er heel wat verschillen. 'Hoe helder jij ook denkt dat je instructie is, de kans is groot dat niet iedereen je voor de volle 100 procent begrijpt', licht Nicole van Asten toe. 'Wanneer je mensen de ruimte geeft om vragen te stellen, zie je al een verbetering.'

Een prettige sfeer zorgt daarbij voor een soepele samenwerking, gelooft Nicole. Ze licht een lange lijst toe met frustraties waar oudercommissies mee te maken hebben. Ze voelen zich soms niet serieus genomen, hebben het idee dat er niet naar ze geluisterd wordt, worden gezien als een noodzakelijk kwaad en krijgen steeds andere gesprekspartners. 'Als het niet lekker loopt, zet dan de samenwerking op de agenda. Zonder beschuldigend vingertje, maar vanuit een open en onderzoekende houding. Je hebt elkaar nodig.' Daarbij is het volgens Nicole belangrijk dat er waardering is voor deze ouders. 'De grootste waardering toon je door de oudercommissie te laten ervaren dat zij een serieuze gesprekspartner zijn. Organiseer daarnaast eens een etentje of geef ze een cadeautje. Deze mensen zetten zich vrijwillig in en dan is waardering heel belangrijk.'

Zelf werven

Ook als het gaat om het werven van nieuwe leden –waar nogal wat directeuren mee worstelen – is die positieve insteek belangrijk. 'Veel kinderdagverblijven zetten zinnen als 'Wil jij meewerken aan de kwaliteit van de kinderopvang?' in hun vacatureteksten voor nieuwe leden. Terwijl; dat is heel vaag en zou dat een reden zijn voor mensen om mee te werken?' Nicole vraagt het aan de groep en schrijft de verschillende redenen op. In een oudercommissie doen mensen bestuurlijke ervaring op, bouwen ze aan hun netwerk en verkrijgen ze kennis van pedagogiek. 'Dat zijn al veel interessantere zinnen om in zo'n vacature te zetten', vindt Nicole. Een andere optie is om leden zelf te laten werven, zoals één van de aanwezigen meldt.

Nicole sluit de dag af met een lange rij tips om mee naar huis te nemen. Bijvoorbeeld dat het helpt als je accepteert dat de rol van de oudercommissie nu eenmaal een kritische is, dat het verstandig is om jaarlijks de samenwerking te evalueren en dat je als bestuurder of contactpersoon altijd moet reageren op vragen vanuit de commissie. Ook is het vaak beter om informatie druppelsgewijs door te geven, zodat er geen berg aan informatie vlak voor het adviesmoment ontstaat. In het afsluitende rondje wordt duidelijk dat iedere aanwezige iets anders mee naar huis neemt. Veel genoemd wordt vooral de manier waarop je als bestuurder een gesprek met de oudercommissie ingaat. Willy Verweij: 'Dat je de sfeer kunt bepalen door zelf een andere toon te kiezen is echt een eye-opener voor mij.'